

80-річчя академіка НАН України А.К. ШИДЛОВСЬКОГО

Анатолій Корнійович Шидловський народився 10 жовтня 1933 р. на Чернігівщині. Свій трудовий шлях після закінчення в 1957 р. електротехнічного факультету Київського політехнічного інституту розпочав інженером на компресорній станції в Боярці, потім працював у проектному інституті Укрдіпроенерго.

Його подальше творче життя, а це майже 55 років, пов'язане з Інститутом електродинаміки (ІЕД) НАН України, в який А.К. Шидловський у 1959 р. прийшов на посаду інженера. Тут він формувався як учений, набував цінного досвіду і проходив щаблі професійного зростання — від аспіранта до старшого наукового співробітника, заступника директора з наукової роботи. Протягом 34 років, з 1973 до 2007 р. Анатолій Корнійович очолював ІЕД, а з 2007 р. він почесний директор Інституту. Під керівництвом А.К. Шидловського колектив установи

зробив значний внесок у розвиток вітчизняної електроенергетики, енергозабезпечення та енергозощадження, про що свідчить присудження співробітникам Інституту 17 Державних премій у галузі науки і техніки. Нині А.К. Шидловський — завідувач відділу стабілізації параметрів електромагнітної енергії. У 1963 р. він захистив кандидатську, а в 1971 р. — докторську дисертацію в галузі технічних наук, має вчене звання професора (1979). З 1978 р. Анатолій Корнійович — член-кореспондент, а з 1985 р. — дійсний член НАН України. Він був академіком-секретарем Відділення фізико-технічних проблем енергетики (1989–1998) і віце-президентом НАН України (1998–2004), а з 2004 р. обіймає посаду радника Президії НАН України.

Дослідження А.К. Шидловського в галузі електроенергетики й електротехніки мають першорядне значення для створення ефективного електроенергетичного обладнання і забезпечення його надійності. Наукові праці Анатолія Корнійовича присвячені розвитку теорії багатофазних електричних кіл, компенсації фазових послідовностей напруг і струмів, побудові багатофункціональних пристроїв для оптимізації режимів систем електропостачання. Він запропонував загальну теорію пристроїв стабілізації параметрів електроенергії та забезпечення електромагнітної сумісності в електричних мережах і системах для вирішення проблем підвищення якості енергії, її ефективного перетворення й використання.

До основних здобутків А.К. Шидловського належать: методи аналізу електромагнітних процесів в електричних системах з не-

симетричними, нелінійними, нестационарними і швидкозмінними навантаженнями в нормальних і аварійних режимах; теорія та принципи побудови статичних пристроїв підвищення якості електроенергії багатофункціонального призначення; методи і засоби зниження нестационарних спотворень у системах електропостачання; теорія зрівноваження режимів і забезпечення електромагнітної сумісності споживачів у системах електропостачання з нестационарними і нелінійними елементами; теорія і принципи створення частотно-регульованих джерел реактивної потужності; методи та засоби підвищення ефективності перетворення й використання енергії в системах з автономними джерелами обмеженої потужності.

Характерною рисою професійної діяльності А.К. Шидловського є органічний зв'язок фундаментальних досліджень з вирішенням важливих для народного господарства прикладних завдань. Зокрема, з ініціативи та під безпосереднім керівництвом Анатолія Корнійовича було розроблено Енергетичну стратегію України на період до 2030 р. та дальшу перспективу.

Результати досліджень А.К. Шидловського відображено в понад 600 наукових публікаціях, серед яких 26 монографій, більш ніж 180 винаходів і патентів. Анатолій Корнійович заснував провідну наукову школу, підготував 22 докторів і понад 40 кандидатів наук. Тривалий час він був професором НТУУ «Київський політехнічний інститут», а нині керує Відділенням цільової підготовки студентів НТУУ «КПІ» для наукових закладів НАН України.

А.К. Шидловський — віце-президент Національного комітету Всесвітньої енерге-

тичної ради, член бюро Відділення фізико-технічних проблем енергетики НАН України, головний редактор журналу «Технічна електродинаміка». Він очолює спеціалізовану раду із захисту докторських дисертацій, входить до складу редколегій багатьох фахових видань.

Наукові роботи А.К. Шидловського відзначено Державною премією України в галузі науки і техніки (1982), преміями НАН України ім. С.О. Лебедева (1986) та ім. В.М. Хрущова (1999). Він — заслужений діяч науки і техніки України (1991). За заслуги перед Україною його нагороджено орденами «Знак Пошани» (1983), «За заслуги» III ст. (1997), князя Ярослава Мудрого V ст. (2003), численними медалями і почесними відзнаками. У 2001 р. Анатолій Корнійович був удостоєний Командорського хреста «За заслуги» Польської Республіки, а в 2003 р. — ордена Дружби Російської Федерації за значний внесок у розвиток українсько-польського і українсько-російського наукового співробітництва.

Багато провідних навчальних закладів — НТУУ «КПІ», Національний авіаційний університет (Київ), Національний гірничий університет (Дніпропетровськ), НТУ «Харківський політехнічний інститут», Запорізький національний технічний університет, НТУ «Львівська політехніка», Інститут електроенергетики Щецинського технічного університету (Лодзь, Польща) — присвоїли А.К. Шидловському звання почесного професора.

Наукова спільнота, колеги, учні та друзі сердечно вітають Анатолія Корнійовича з ювілеєм і бажають йому міцного здоров'я, щастя та натхнення для нових творчих досягнень.